

Til Kunnskapsdepartementet

Vår dato: 15.11.2023
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse:
Deres referanse:

NHO Mat og Drikkes hørings svar – forslag til endringer i Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter

NHO Mat og Drikke er den største arbeidsgiver- og næringspolitiske organisasjonen for mat-, drikke- og bionæringene i Norge, og er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Vi organiserer mer enn 1900 virksomheter med om lag 40 000 sysselsatte innenfor mat- og drikkeproduksjon, skogbruk og tjenesteyting.

NHO Mat og Drikke er positiv til at Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag som skjerper krav om lærlinger i offentlige kontrakter, og vi støtter regjeringens arbeid med å utarbeide en Norgesmodell med nasjonale seriøsitetsskrav for alle offentlige anskaffelser.

Vi viser i det øvrige til NHOs hørings svar som er levert på vegne av NHO-felleskapet og stiller oss bak dette, men vil her utdype det vi mener er en utfordring med punkt b) i høringsbrevet:

"Å spesifisere at det er et særlig behov for lære plasser dersom det var klart flere søkere til lære plass til et lærefag enn antall inngåtte lærekontrakter i lærefaget ved siste søkning."

Matindustrien har flere lære plasser enn kvalifiserte søkere til disse. Det er en kraftig underdekning av reelle og kvalifiserte søkere til de yrkesfagene som det rekrutteres til via utdanningsprogrammet for restaurant- og matfag. Dette er grundig beskrevet i rapporten Fafo 2016:09 "Rekruttering, frafall og overgang til lære plass på restaurant- og matfag" og det regjeringsoppnevnte rekrutteringsutvalgets rapport fra 2021 "Uten fagarbeidere- ingen matnasjon".

Hvis man legger opp til en modell hvor utelukkende statistikk legges til grunn uten å se på hva som ligger bak tallene, for eksempel en mismatch mellom hvor søker og lære plass befinner seg geografisk, eller om søker i det hele tatt er kvalifisert til lære plass (reell søker/formidlingsbar), risikerer man å lage en forskrift som utelukker seriøse bedrifter som ikke har hatt mulighet til å skaffe seg de lærlinger de gjerne skulle hatt.

Ved en endring i forskriften må man derfor lage gode og rettferdige unntaksløsninger for bransjer hvor mangelen på kvalifiserte søkere til lære plass er en reell utfordring, så disse ikke ekskluderes i behandling av offentlige kontrakter.

Vennlig hilsen NHO Mat og Drikke

Terje Sletnes

Direktør for analyse og politikk

